

NOORDBRABANTSE COMMISSIE VOOR WAPEN- EN VLAGGENKUNDE

van de stichting Brabants Heem

Breda/Bergen op Zoom, 12 april 2012

Aan het bestuur van de gemeente
Alphen - Chaam

Geacht bestuur,

Alphen	
datum	18 03 2012
nummer	12.02162
aan	Bmo
aan de	AWB
B&W De	
Raad de	
bestuur	
AVR	

INSCHAK
Ombou

Hierbij doet deze commissie u, volgens afspraak met uw burgemeester, een advies toekomen inzake het vaststellen van dorpsvlaggen voor de gebieden Galder en Strijbeek onder uw gemeente.

Het is de commissie bekend dat in uw gemeente enige andere gebiedsdelen liggen die eertijds behoorden tot de vroegere gemeente Nieuw-Ginneken, namelijk Bavel-AC en Ulvenhout A-C. Voor de delen van Bavel en Ulvenhout die onder de gemeente Breda liggen, zijn door de gemeenteraad van Breda op 22 december 2011 wapens en vlaggen vastgesteld.

Wellicht zou het dienstig kunnen zijn, in bijgaand voorstel en concept-raadsbesluit een passage in te voegen waarbij het genoemde raadsbesluit van de gemeente Breda voor zover het de dorpswapens en vlaggen voor Bavel en Ulvenhout onder die gemeente aangaat, van toepassing verklaard wordt op de gebieden Bavel-AC en Ulvenhout-AC onder uw gemeente.

De commissie is van mening dienaangaande geen standpunt te mogen innemen.

Voor verzoeken om aanvullingen van dit rapport kunt u zich richten tot de voorzitter, hier ondergetekend; voor administratieve en technische aspecten tot de secretaris.

Met de meeste hoogachting,
Namens de commissie,

C. Leijten, voorzitter
Craenlaer 18
4851TK Ulvenhout
076-561 27 42
E-mail leijtenhooijen@zonnet.nl

Dr. W.A. van Ham, secretaris
Noordsingel 140
4611 SJ Bergen op Zoom
0164-24 32 65
E-mail w.van.ham2@kpnplanet.nl

Rapport dorpsvlaggen

Advies aan het gemeentebestuur van Alphen - Chaam houdende een voorstel tot het vaststellen van dorpsvlaggen voor de gebieden Galder en Strijbeek

In dit rapport wordt door de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde een voorstel gedaan tot het vaststellen van vlaggen voor de dorpen en gebiedsdelen Galder en Strijbeek binnen de gemeente Alphen-Chaam.

Geschiedenis

Bij besluit van 23 oktober 1997 stelde de gemeenteraad van Alphen-Chaam onder andere dorpswapens- en vlaggen vast voor de woonkernen Alphen en Chaam, en dorpswapens voor de gebiedsdelen Galder en Strijbeek. Indertijd werd het kennelijk niet nodig gevonden om voor de twee laatstgenoemde woonkernen en gebiedsdelen tevens dorpsvlaggen vast te stellen. Wat laatstgenoemde dorpswapens betreft was het raadsbesluit in feite een bevestiging van het besluit van de gemeenteraad van Nieuw-Ginneken, een gemeente waarvan Galder en Strijbeek tot 1 januari 1997 deel hadden uitgemaakt.

Uitgangspunten

Thans is de situatie gewijzigd doordat de gemeenteraad van Breda op 22 december 2011 dorpswapens en -vlaggen vaststelde, onder andere voor de dorpen Bavel en Ulvenhout die eveneens deel hadden uitgemaakt van de gemeente Nieuw-Ginneken. Het lijkt nu het geschikte moment om ook voor de dorpen en gebiedsdelen Galder en Strijbeek vlaggen vast te stellen. De ontwerpen van de voorgestelde vlaggen sluiten aan bij de door de gemeenteraad van Breda vastgestelde vlaggen voor Bavel en Ulvenhout.

De commissie meent u voor te mogen stellen voor elk van beide dorpen en de hun omringende gebieden een vlag in te voeren die wat de indeling van het doek betreft, in vieren gedeeld is. Het snijpunt van de vierdeling ligt over het midden van de scheiding van de broeking, het deel aan de linker- of stozijde van de vlag en de vlucht, het uitwaaiende deel aan de rechterzijde van de vlag. Op dat punt kruist de verticale lijn tussen beide delen de horizontale lijn die de vlag in twee evenhoge banen verdeelt.

Kleuren en emblemen

Indeling en kleuren van de voorgestelde vlaggen komen overeen met de 'zusterdorpen' uit de vroegere gemeente Nieuw-Ginneken, die thans grotendeels onder de gemeente Breda behoren.

De uitwaaiende delen van de vlaggen nemen het grootste deel van de dundoeken in. Zij zijn groen en wit gekleurd. Deze twee kleuren komen ook voor in de vlag van de huidige gemeente Alphen-Chaam, in de traditionele vlag van de vroegere gemeente Ginneken en Bavel en in de vroegere gemeentevlag van Nieuw-Ginneken. Ze zijn dus goed geworteld in de streektradities. De kleuren aan de stozijde zijn wit (boven) en rood (onder). Zij zijn ontleend aan de rode vlag van stad en land van Breda, waarin drie witte schuinkruisjes voorkomen. Opgemerkt dient te worden dat deze schuinkruisjes op een rood veld tevens zijn opgenomen in de wapens van de twee vroegere gemeenten van dit gebied en in het schildhoofd van de dorpswapens van de twee dorpen in kwestie.

NOORDBRABANTSE COMMISSIE VOOR WAPEN- EN VLAGGENKUNDE

van de stichting Brabants Heem
Vervolg -1

In het witte vlak aan de bovenzijde van elk van de beide voorgestelde vlaggen (de zogenaamde broek-, of tophoek) is een embleem geplaatst. Beide emblemen zijn ontleend aan de voornaamste figuur in de desbetreffende dorpswapens. Zij zijn om esthetische redenen in hoofdzaak in rood uitgevoerd. Het embleem in de vlag van Galder is de Sint-Jacobsschelp, het attribuut van de patroonheilige van de kapel aldaar. Deze schelp komt ook voor in het dorpswapen. In het wapen van Strijbeek vertegenwoordigt het roodgekleurde gewei, met tussen de takken een geel, zogenaamd Latijns kruis, de patroonheilige van de plaats, Sint Huibert of Hubertus. Dit attribuut is in de nieuwe vlag gestileerd weergegeven.

Technische omschrijvingen

dorpsvlag van Galder

De vlag is over het midden van de scheiding van broeking en vlucht gevierendeeld van wit, groen, rood en wit; in het witte vlak aan de tophoek is een rode Sint-Jacobsschelp geplaatst. Aantekening behoeft dat de schelp niet met zwarte lijnen dient te worden geaccentueerd, maar dat deze in wit is uitgelijnd.

dorpsvlag van Strijbeek

De vlag is over het midden van de scheiding van broeking en vlucht gevierendeeld van wit, groen, rood en wit; in het witte vlak aan de tophoek is een gestileerd, rood hertengewei geplaatst, met tussen de takken een geel, Latijns kruis. Aantekening behoeft dat het hertengewei niet met zwarte lijnen dient te worden geaccentueerd, maar wel het gele kruis tussen de takken. Dit steekt namelijk zonder omlijning onvoldoende af tegen de witte achtergrond.

In het raadsvoorstel en concept-raadsbesluit de vlaggen te omschrijven volgens de bijlage van dit rapport. De hierbij behorende modellen (schetstekeningen) dienen door een deskundige tekenaar in het net te worden getekend. Aan deze commissie is (helaas) een dergelijke specialist niet verbonden.

Breda/Bergen op Zoom, april 2012

Namens de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde

C. Leijten, voorzitter

Dr. W.A. van Ham, secretaris.

De Raad van de gemeente Alphen - Chaam;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ***
overwegende dat het wenselijk is om over te gaan tot vaststelling van vlaggen voor de
dorpen en gebiedsdelen Galder en Strijbeek;
gelet op het raadsbesluit van 23 oktober 1997;
gelet op het advies van de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde;

b e s l u i t:

vast te stellen de hier nader omschreven vlaggen, overeenkomstig de bij dat besluit
behorende modellen:

a. de dorpsvlag van Galder

“over het midden van de scheiding van broeking en vlucht gevierendeeld van wit, groen,
rood en wit; in het witte vlak aan de tophoek is een rode Sint-Jacobsschelp geplaatst.”

b. de dorpsvlag van Strijbeek

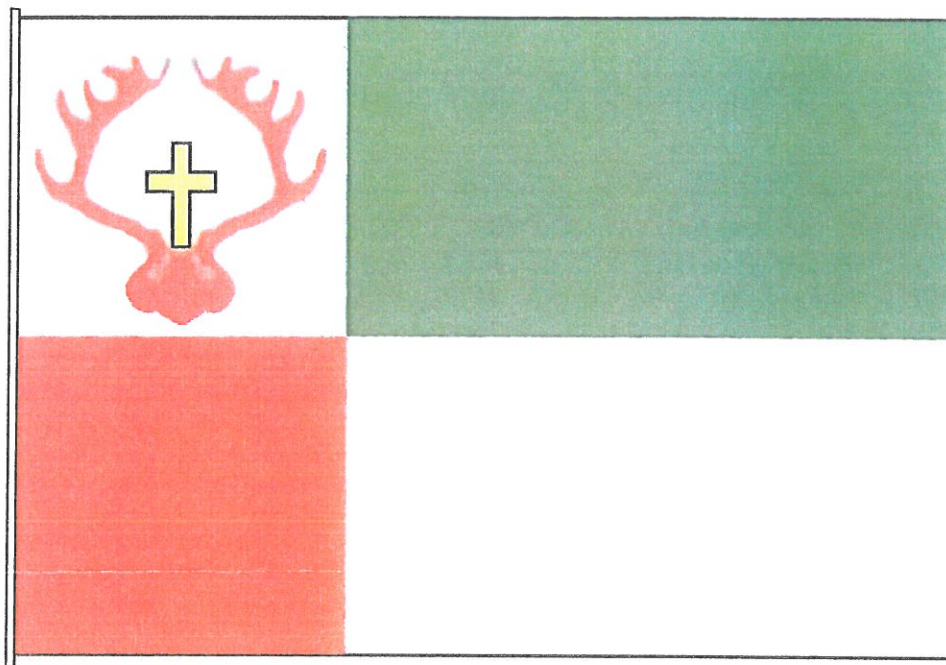
“over het midden van de scheiding van broeking en vlucht gevierendeeld van wit, groen,
rood en wit; in het witte vlak aan de tophoek is een gestileerd, rood hertengewei geplaatst,
met tussen de takken een geel, Latijns kruis.”

Aldus besloten in de vergadering
van ***

DE RAAD VOORNOEMD enz.

Gemeente Alphen-Chaam

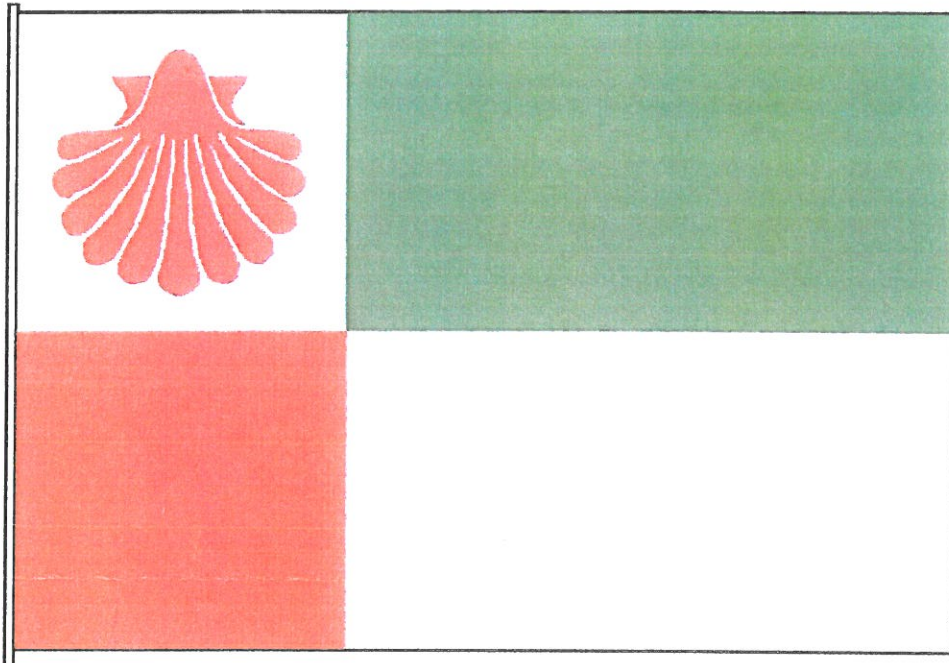
modeltekening voor een dorpsvlag van het gebiedsdeel Strijbeek

Dit is een schetsontwerp voor een dorpsvlag voor het gebiedsdeel Strijbeek. Tekenaars kunnen zich eventueel voor nader advies in verbinding te stellen met de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde, p/a Noordsingel 140, 4611 SJ Bergen op Zoom.

Gemeente Alphen-Chaam

modeltekening voor een dorpsvlag van het gebiedsdeel Galder

Dit is een schetsontwerp voor een dorpsvlag voor het gebiedsdeel Galder. Tekenaars kunnen zich eventueel voor nader advies in verbinding te stellen met de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde, p/a Noordsingel 140, 4611 SJ Bergen op Zoom.

Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde

Technische omschrijving van de wapens en vlaggen van Breda-Bavel en Breda-Ulvenhout

Bavel

Dorpswapen van Bavel

Het wapen is vastgesteld bij raadsbesluit van de gemeente Breda van 22 december 2011, met de volgende omschrijving: **In zilver een koe, staande op een grasgrond van sinopel,; een schildhoofd van keel, waarin drie naast elkaar geplaatste schuinkruisen van zilver.**

Toelichting

Het dorpswapen bestaat uit een zilveren schild, waarin een rode koe, die op een groen grasveld staat. Aan de bovenrand van het schild bevindt zich een rode strook (schildhoofd) waarin naast elkaar drie zilveren schuinkruisjes staan.

Dorpsvlag van Bavel

De vlag is vastgesteld bij raadsbesluit van de gemeente Breda van 22 december 2011, met de volgende omschrijving:

Een vlag, over het midden van de scheiding van broeking en vlucht gevierendeeld van wit, groen, rood en wit; met in het witte vlak aan de broektop een rode koe.

Toelichting

Deze vlag is verdeeld door een horizontale en een verticale lijn die elkaar snijden op een punt dat op 1/3 van de eerste lijn ligt. De horizontale lijn verdeelt de hoogte van de vlag in twee gelijke banen, terwijl de verticale lijn de lengte van de vlag verdeelt in de verhouding 1 : 2. Hierdoor zijn er aan de zijde van de stok twee vierkante vakken, terwijl de rest van de vlag in twee banen uitwaait. In de het eerste, witte vak boven aan de stok, is een rode koe geplaatst, zoals die in het dorpswapen voorkomt.

Ulvenhout

Dorpswapen van Ulvenhout

Het wapen is vastgesteld bij raadsbesluit van de gemeente Breda van 22 december 2011, met de volgende omschrijving: **Gedeeld: I in keel een leeuw van goud; II doorsneden: a. in goud een rooster van azuur; b. in keel drie schuinkruisen van zilver.**

Toelichting

Het dorpswapen is door een verticale lijn in tweeën verdeeld. De linkerhelft (heraldisch rechts) is rood, waarin een klimmende gouden leeuw. De rechterhelft is door een horizontale lijn opnieuw verdeeld. Boven een gouden vak, waarin een blauw rooster, het handvat naar boven. Beneden een rood vak, waarin drie zilveren schuinkruisen: boven twee, beneden één.

Dorpsvlag van Ulvenhout

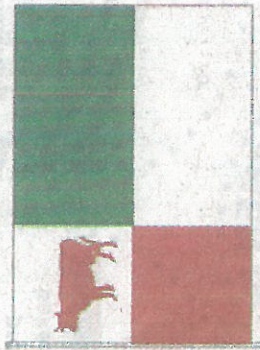
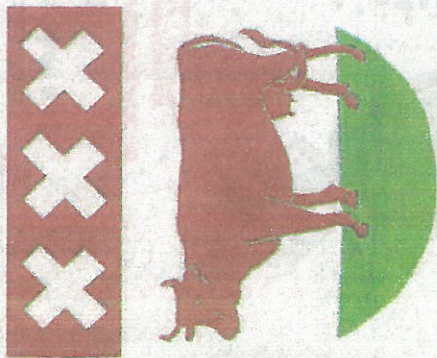
De vlag is vastgesteld bij raadsbesluit van de gemeente Breda van 22 december 2011, met de volgende omschrijving: **Een vlag, over het midden van de scheiding van broeking en vlucht gevierendeeld van wit, groen, rood en wit; met in het witte vlak aan de broektop een blauw rooster, de steel omhoog.**

Toelichting

De dorpsvlag van Ulvenhout is verdeeld door een horizontale en een verticale lijn die elkaar snijden op een punt dat op 1/3 van de eerstgenoemde lijn ligt. De horizontale lijn verdeelt de hoogte van de vlag in twee gelijke banen, terwijl de verticale lijn de lengte van de vlag verdeelt in de verhouding 1 : 2. Hierdoor zijn er aan de zijde van de stok twee vierkante vakken, terwijl de rest van de vlag in twee banen uitwaait. In het eerste, witte vak boven aan de stok, is een blauw rooster geplaatst, zoals dat in het dorpswapen voorkomt.

Bredase dorpen krijgen eigen aangepaste wapens en vlaggen

Het college van Burgemeester en Wethouders van Breda stelt de gemeenteraad voor om voor de dorpen Bavel, Prinsenbeek, Teteringen en Ulvenhout elk een eigen wapen en vlag vast te stellen. Hiermee komt er meer duidelijkheid over het gebruik van de (historisch) juiste wapenafbeeldingen en vlaggen bij bijzondere gebeurtenissen in die vier oude kerkdorpen.

Bavel

dorpen stemt het college in met de voorstellen. De wapens en vlaggen van de voormalige dorpen Ginneken en Princenhage zijn buiten beschouwing gebleven, omdat de dorpsraden daar geen behoefte hadden aan de vaststelling van een eigen wapen en vlag. De gemeenteraden van de voormalige gemeenten Nieuw-Ginneken en Teteringen hebben in 1996 nog dorpswapens vastgesteld. Voor Ginneken, Princenhage en Prinsenbeek is dat nooit gebeurd. De dorpsraden van Ginneken, Princenhage en Teteringen

De Noord-Brabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde heeft de gemeente Breda verzocht om meer duidelijkheid te geven over de beschrijving en het gebruik van wapens en vlaggen voor de dorpen. Met het collegebesluit is daaraan gehoor gegeven. Ondanks dat deze materie nauwelijks leeft in de betrokken

gebruikten tot nu toe de wapens van de voormalige gemeenten waarin zij lagen voordat zij tot de gemeente Breda behoorden. Zij vielen echter qua oppervlakte niet in alle gevallen samen met de voormalige gemeenten waartoe ze behoorden. Dat betekende dat het toenmalige gemeentewapen niet zonder meer kon dienen als wapen van die dorpen. In bijeenkomsten met de verschillende dorpsraden is hierover gesproken. Met die van Bavel, Prinsenbeek, Teteringen en Ulvenhout is overeenstemming bereikt. Voor Ginneken en Princenhage zijn geen andere wapens en vlaggen vastgesteld, omdat zij daaraan geen behoefte hadden. Het gebruik van gemeentevlaggen dateert in Noord-Brabant pas van rond het midden van de 20e eeuw. Dit in tegenstelling tot het gebruik van een gemeentewapen, dat

Ulvenhout

meestal vele eeuwen teruggaat. Alleen in de voormalige gemeente Teteringen is een dorpsvlag vastgesteld. In de overige dorpen wordt of de vlag van de voormalige gemeente, of in ieder geval een vlag met de kleuren van het wapen van de voormalige gemeente gebruikt. Bij de vaststelling van de dorpsvlaggen is aangesloten

bij dit gebruik. De gemeenteraad neemt op 22 december een definitief besluit over het voorstel.

HvdE

Adriaan huily 1998 →

Alphen-Chaam

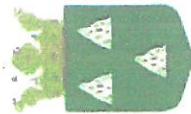
Alphen-Chaam

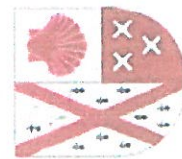
Alphen-Chaam 1998
dorpsvlag Alphen

Alphen-Chaam 1998
dorpsvlag Alphen

Alphen-Chaam 1998
dorpswv Alphen

Alphen-Chaam
dorpsw Galder

Alphen-Chaam
dorpsw Strijbeek

Alphen-Chaam 1998
dorpsw Chaam